

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KAPS. EĞİT. VE DEZAV. GRUPL-KASP. EĞİT. VE ÖĞRT. YET.-I
(Konu Özeti-5.Bölüm: 17-18)

Kapsayıcı Eğitim ve Dezavantajlı Gruplar

Dezavantajlı gruplara yönelik bazı kavramlar;

👉 **Ön yargı**; bir şeyi yeterince bilmeden varılmış kanı; önceden verilmiş yargı.

Farklı gruplar veya kişiler arasında sosyal farklılaşmaya veya sosyal uzaklaşmayı körükleyecek tutumlara sebep oluyorsa ön yargı olumsuz bir nitelik kazanır.

👉 **Örnek**: Suriyeli bir göçmenin 'tehlikeli' olabileceği kanısı.

👉 **Ayrımcılık (Dışlama)**; bir kişiye ya da bir gruba benzer durum ve koşullardaki diğer kişilerden farklı ve eşit olmayan bir muamele yapılması.

👉 **Doğrudan ayrımcılık**; bir kişi veya bir grubun farklılıkları nedeniyle, açık bir biçimde eşit olmayan bir muamele görmesidir. Açıkça alay etme, ayrımcılığı kışkırtmaya kadar geniş bir yelpazedeki davranış biçimlerini içerir.

👉 **Dolaylı ayrımcılık**; fark edilmesi güç olan, genelde imalar veya dolaylı ifadeler ile ortaya çıkan ayrımcılık şekli.

👉 **Örnek**: "Yok sayma" en belirginidir. Sınıf ortamında öğretmenin başarısız diye etiketlenen bir öğrenciyi görmezden gelip başarılı öğrencileri daha çok önemsemesi bu ayrımcılık türüne örnektir.

👉 **Pozitif ayrımcılık**; toplumda ayrımcılığa uğrayan ve bu sebeple birtakım haklara erişemeyen ya da kısıtlı erişen grupların lehine geliştirilen politika, strateji, yöntem ve uygulamaların bütünüdür. Pozitif ayrımcılık eşitlik ilkesini bozmaz, aksine eşitlik ilkesinin sağlanabilmesi için dolaylı ayrımcılığı engellemeyi hedefler.

Ayrımcılığın Nedenleri ve Türleri

👉 Ayrımcılık çeşitli nedenlerle ortaya çıkmaktadır ve çeşitli türleri bulunmaktadır. Bunlardan bazıları;

- 👉 Etnik köken ayrımcılığı
- 👉 Dinî inanç ayrımcılığı
- 👉 Cinsiyet ayrımcılığı
- 👉 Sosyo-ekonomik düzey
- 👉 Engellilik veya özel gereksinimler

*Arkadaşlar bu türler PDF sayfa 301'de birer paragraf şeklinde açıklanmış.
Ancak bildiğimiz şeyler ve bilmemiz gereken özel bir bilgi olmadığı için eklemedim.*

byhy

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KAPS. EĞİT. VE DEZAV. GRUPL-KASP. EĞİT. VE ÖĞRT. YET.-2 (Konu Özeti-5.Bölüm: 17-18)

Eğitim Ortamlarında Ayrımcılık

Okul ortamlarında öğretmenlerin ayrımcı davranışlar gösterdiği bazı durumlar:

👉 Potansiyellerini dikkate almadan bazı öğrencilerden diğerlerine göre daha düşük beklenti içinde olmak,

👉 Öğrenciyi ticari bir kaynak gibi görmek; ailelerinin sosyo-ekonomik düzeylerine göre davranmak,

👉 Cinsiyet ayrımcılığı ve özel gereksinime ihtiyacı olan veya engelli öğrencilere yapılan ayrımcılık,

👉 Farklı kültürlerden gelen öğrencilere yapılan ayrımcılık,

👉 Başarılı öğrencileri kayırma ve özel ilgi gösterme; sınıf ve şubeler arası ayrımcılık,

👉 Dinsel ve etnik ayrımcılık; tanıdık ve yakınlarını kayırmak.

👉 **Damgalama**; bir kişiyi diğerlerinden ayıran ve onun istenmeyen, hoş karşılanmayan bir niteliğe sahip olduğunu belirtmeye yarayan «işaret» olarak ifade edilmektedir.

👉 **Örnek**: “Cüzzam” ilk damgalanan hastalıklardan birisidir ve Tanrı'nın insana verdiği bir kötülük olarak nitelendirilmiştir.

👉 **Kalıp yargı**; farklı sosyal sınıf ya da grupların özelliklerine ilişkin kaynaksız ve genellemeci inançlara denir.

👉 **Örnek**: Belli bir grubun “her” durumda nasıl davranacaklarına ilişkin yargılayıcı kanaatlerimizin olması.

👉 **Ötekileştirme**; temelinde bir azınlık grubunu «diğer» olarak görür; biz'in farklı olanıdır, zıddıdır. Ötekileştirme medya gibi araçlarla sıradanlaştığında hak ihlallerini kolaylaştırır ve dezavantajlı gruplar için sosyal hayatı daha zorlu ve tehlikeli bir hâle getirir.

👉 **Sosyal dışlanma**; toplumun çoğunluğunun sahip olduğu avantajlardan mahrum olmak, bu kaynaklardan yeterince pay alamamak olarak tanımlanmaktadır. Dezavantajlı bütün gruplar bunun olumsuz sonuçlarına maruz kalmaktadır.

Kültürümüzde Farklı İnsana Bakış

👉 Anadolu coğrafyası, bugün olduğu gibi geçmişte de insan hareketliliğinde bir varış ya da geçiş noktası olması dolayısıyla pek çok kültürün kesiştiği, birbiriyle etkileşime girerek zenginleştiği ve kökleştiği bir önemli coğrafyadır.

👉 Anadolu'nun İslamlaşmasında büyük rolü olan fütüvvet ve Ahilik kültürünün de inşa etmek istediği ahlakın neredeyse bütünüyle “cömertlik” üzerine kurulduğu görülür.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KAPS. EĞİT. VE DEZAV. GRUPL-KASP. EĞİT. VE ÖĞRT. YET.-3 (Konu Özeti-5.Bölüm: 17-18)

👉 Kutadgu Bilig’te 491-496 beyitlerde yabancılara nasıl davranılması gerektiği açıklayıcı bir dil ile söylenmektedir. Bu beyitlerde misafirperverlik, sonuçları itibariyle her iki tarafa da yarar sağlayacağı biçimde tanımlanmıştır.

👉 İnsana davranışta hoşgörü temel olarak “Allah rızasına” dayanır ve ödülün de O’ndan geleceği umulur.

👉 Kuran-ı Kerim’de “İnsan” suresi 8. ayete “Onlar, Allah’ı sevdikleri ve O’nun rızası için yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler.” şeklinde de mana verilmiştir. Müfessirler esîr kelimesini mecazi anlamda yorumlayarak “şartların esiri” olan herkesin bu terimin kapsamına girdiğini söylemişlerdir.

(Biz de bu aralar şartların esiri oluyor muyuz acaba? byhy 😊)

Kapsayıcı Eğitim ve Öğretmen Yeterlikleri

Uluslararası Düzenlemeler

👉 Öğretmen eğitimi programlarının ancak toplumsal değişimlere ayak uydurma, yeni bilgilere dayalı ve paradigmanın beklentilerini karşılama yolu ile günümüz çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayabileceklerini göstermektedir.

👉 Bu doğrultuda, nitelikli kapsayıcı eğitimin boyutları birçok uluslararası ve ulusal belgede “erişim”, “katılım” ve “destek” olarak ele alınmakta ve öğretmenlerin öncelikle bu boyutlarla ilgili bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.

👉 UNESCO’nun Küresel Eğitim Raporu’nda herkes için son derece adil, kapsayıcı ve kaliteli eğitim sistemlerinin sağlanması ve buna bağlı olarak da eğitimcilerin güçlendirilmesi, profesyonel becerilerinin artırılması, motive edilmesi ve desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

👉 Özel Gereksinimler ve Kapsayıcı Eğitim Avrupa Ajansı tarafından 2012 yılında kapsayıcı öğretmen profilinin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada öğrenenlerin çeşitliliğine değer verme, tüm öğrencileri destekleme, başkalarıyla iş birliği içinde çalışma, kişisel ve mesleki gelişim olmak üzere dört temel yeterlilik alanı tanımlanmıştır.

👉 Çocukların Eğitimi Derneği tarafından yayımlanan Erken Çocukluk Eğitimcileri İçin Standartlar isimli dokümanda kapsayıcı bir öğretmen eğitimi programının etkili olabilmesi için öğretmenlerin çeşitliliği anlamaları, tüm farklılıklara ve benzerliklere saygı göstermelerinin sağlanması, farklı öğretim stratejilerini kullanmaya hazırlanmalıdır.

👉 Gelişmiş ülkelerde, kapsayıcı eğitim ortamlarının oluşturulmasında eğitim koçları ya da mentörler destek sunabilirken yetişmiş insan gücü ve mali kaynakların sınırlı olduğu ülkelerde bu hizmetler yeterince sunulamamaktadır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

KAPS. EĞİT. VE DEZAV. GRUPL-KASP. EĞİT. VE ÖĞRT. YET.-
(Konu Özeti-5.Bölüm: 17-18)

Ulusal Düzenlemeler

MEB, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri (ÖMGY) içerisinde; mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler olmak üzere üç yeterlik alanı tanımlanmıştır. Bu belge;

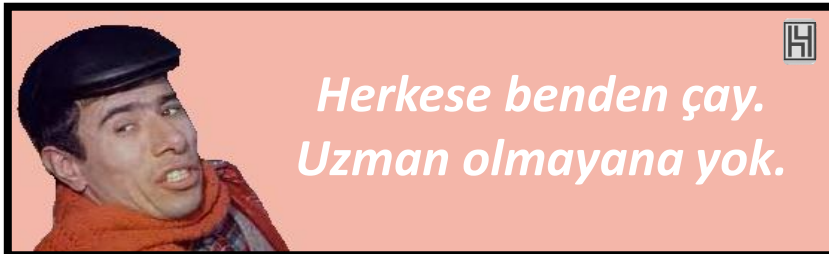
- Yetkin öğretmenlerin “bütün çocuklar” için sağlıklı ve güvenli bir öğrenme ortamı sağlamasına,
- Eğitimin paydaşlarının hak ve sorumluluklarını bilmesine,
- Çocukların bireysel farklılıklarını gözeterek esnek plan yapmasına,
- Özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçlarına hassasiyet göstermesine,
- Çocukların içinde bulunduğu kültürel çevreye duyarlı olmasına,
- Tüm çocuklara öğrenen olarak değer vermesine dikkat çekmektedir.

Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ), 2011 yılında kabul edilmiş ve öğretmen yetiştirme sürecinde esas alınacak bilgi, beceri ve yetkinlikler tanımlanmıştır. Bu çerçevede, öğretmen adaylarının öğrencilerin bireysel gereksinimlerine duyarlı olma ve farklı kültürlerle sosyal uyum becerileri ele alınarak dolaylı şekilde kapsayıcı bir öğretmenin sahip olması gereken özelliklere değinilmiştir.

MEB 2010-2014 Stratejik Planı’nda, özel gereksinimli öğrencilerin eğitimi alanında görev yapan öğretmenlerin nitelik ve sayı bakımından geliştirilmesi gerektiğine ve iyi eğitilmiş, yüksek düzeyde motive edilmiş öğretmenlerin, kaliteli eğitimin en önemli unsuru olduğuna vurgu yapılmıştır.

MEB 2015-2019 Stratejik Planı’nda, yönetici ve öğretmenlerin kapsayıcı eğitimin amaçları ve önemi hakkında bilgilendirilmelerinin sağlanması gerektiği açıklanmıştır.

MEB 2023 Eğitim Vizyon Belgesi’nde ise eğitimde adalet temelli bir yaklaşımı güçlendirmenin, fiziksel ve dezavantajlı bireylere sahip çıkmanın ve özel gereksinimli bireylerin akranları ile birlikte yaşama kültürünü destekleyen yaklaşımın önemine vurgu yapılmakta, kaynaştırma eğitimi olanaklarını geliştirmek için sınıf öğretmenlerine ve farklı branşlardan öğretmenlere özel eğitim konularında hizmet içi eğitimin verilmesinin önemine vurgu yapılmaktadır.

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders .Com Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama